

การพัฒนาแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ

Development of clinical practice guidelines (CPGs)

for communication practice people with autism use PECS

อิสริย์ เชื้อนสุวรรณ พย.ม.*

Issaree Khuansuwan M.N.S.*

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงพัฒนาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) บุคลากรทางสุขภาพที่พัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 3 คน 2) บุคลากรทางสุขภาพที่ทดลองใช้แนวปฏิบัติเพื่อดูความเป็นไปได้ของแนวปฏิบัติทางคลินิกที่สร้างขึ้น จำนวน 9 คน และ 3) บุคคลออทิสติก ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็กโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่าง มกราคม พ.ศ. 2555 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 7 คน ที่มีอายุระหว่าง 7-22 ปี

ผลการวิจัย พบว่า

การพัฒนาแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้ 1) การพิทักษ์สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินความสามารถทางการสื่อสารของบุคคลออทิสติก 3) การฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพของบุคคลออทิสติก 4) การให้ความรู้เกี่ยวกับการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพของบุคคลออทิสติก 5) การฝึกต่อเนื่องในการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพของบุคคลออทิสติก 6) การพัฒนาคุณภาพบริการ หลังจากการทดลองใช้แนวปฏิบัติ ความคิดเห็นของบุคลากรทั้ง 9 คน มีดังนี้ แนวปฏิบัติมีความชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้และมีประโยชน์ต่อหน่วยงานเข้าใจได้ง่าย บุคลากรมีความพึงพอใจในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลออทิสติกทั้งหมดมีความพึงพอใจในระดับมากและบุคคลออทิสติกทั้งหมดมีความสามารถทางการสื่อสาร โดยผ่านตามเกณฑ์การประเมินการฝึกการใช้ภาพเพื่อแลกเปลี่ยนสื่อสารขั้นที่ 1 เพิ่มขึ้นจำนวน 6 ใน 7 รายคิดเป็น ร้อยละ 85.71

ผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้จริง ผู้ศึกษาเห็นควรให้มีการนำแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ไปสู่ขั้นตอนการนำไปใช้เพื่อประเมินประสิทธิผลและเผยแพร่ต่อไป

คำสำคัญ : แนวปฏิบัติ การสื่อสาร ออทิสติก เพคส์

* พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

* profession Nurse, marajnakorn Chiang Mai Hospital

Abstract

Development of clinical practice guidelines (CPGs) for communication practice people with autism use PECS will lead to enhanced nursing in the same direction. As a result, the communication practice autism people with PECS had appropriate, effective and up to date. This developmental study aimed to develop clinical practice guidelines for children with autism in the Child Psychiatric Ward, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital based on the development of clinical practice guideline framework of the National Health and Medical Research Council (NHMRC,1998). The study subject included 1) 3 health care personnel who developed CPGs and 9 health care personnel who implemented CPGs for feasibility testing of the guidelines and 2) 7 people which autism aged between 7-22 years who were admitted to the Child Psychiatric Ward, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital between January 2012 and August 2012. The results of this study revealed that guidelines for people with autism PECS in the Child Psychiatric Ward, Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital composed of 1) patients- rights and ethics, 2) to evaluate the communication of autistic people, 3) practice of communication with PECS of autistic people, 4) education for autistic people and caregiver, 5) continuing of care and 6) monitoring and quality improvement.

After applying the clinical practice guidelines, all health care team reported that the CPGs were feasible to practice, easily to understand, uncomplicated, useful and convenient to apply.

The health care team who used the CPGs were satisfied with the implementation. According to clinical outcome, it was found that all of parents of people with autism have satisfaction have a high level of satisfaction and the communication ability of people with autism found that all seven subjects passed the criteria practice of PECS phase 1 further 6 out of 7 were 85.71 percent.

This study found that the clinical practice guidelines based on the evidence could be systematically developed and applied in the unit. Researcher suggests that the clinical practice guidelines should be further implemented to test for its efficiency and then be disseminated.

Key words: *Clinical Practice Guidelines, Communication, Autistic, PECS*

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บุคคลออทิสติกเป็นบุคคลที่มีความบกพร่องด้านพัฒนาการแบบรอบด้าน คือ มีความบกพร่องด้านสัมพันธ์ภาพ มีความสนใจและมีพฤติกรรมซ้ำๆ และมีความบกพร่องทางด้านภาษา บุคคลออทิสติกพบได้ทั่วโลก ความชุกของบุคคลออทิสติกที่พบมีประมาณ 1-2 ต่อ ประชากร 1,000 คน ศูนย์ป้องกันและควบคุมโรคได้รายงานพบว่าพบบุคคลออทิสติกในประเทศสหรัฐอเมริกาประมาณ 9 ต่อประชากร 1,000 คน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2549) กล่าวว่า จากรายงานการศึกษาทางระบาดวิทยาจากองค์การอนามัยโลกพบว่าความชุกของโรคออทิสซึมเพิ่มมากขึ้น โดยพบสูงถึง 6 คนต่อประชากร 1,000 คนและมีแนวโน้มว่าจำนวนบุคคลออทิสติกจะเพิ่มมากขึ้นด้วย ในประเทศไทยจากการสำรวจของสำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ปี 2555 พบเด็กออทิสติกที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (LD) เด็กสมาธิสั้น (ADHD) มีจำนวนถึง 2,500,000 คน หรือประมาณ 1 ใน 5 ของเด็กในวัยเรียนในระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยม (3-18 ปี) ซึ่งเด็กในกลุ่มนี้มีทั้งอยู่ในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาจากข้อมูลสถิติการให้บริการผู้ป่วยนอกของสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ซึ่งเป็นสถานที่ให้บริการแก่เด็กที่มีปัญหาด้านพัฒนาการ และสุขภาพจิตเด็กในภาคเหนือ ได้มีการจัดอันดับ 10 โรคแรก ในพ.ศ. 2546-2548 โดยอันดับ 1 ได้แก่โรคออทิสซึม ซึ่งมีผู้มาใช้บริการดังนี้ ในปี พ.ศ. 2547 จำนวน 3,097 รายคิดเป็นร้อยละ 34.69 และปี พ.ศ. 2548 จำนวน 2,855 รายคิดเป็นร้อยละ 30.85 (รายงานแผนงานและประเมินผล, 2548) ส่วนมากพบในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง บิดา มารดามีการศึกษาสูง ในกลุ่มผู้ใช้แรงงานมีพบบ้างแต่ไม่มาก

ปัญหาทางด้านภาษาเป็นปัญหาที่พบว่า บุคคลออทิสติกจำนวน 1 ใน 3 หรือ ครึ่งหนึ่งไม่สามารถพัฒนาการสื่อสารที่เพียงพอเพื่อใช้ในการสนทนาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจะพบความผิดปกติทางการสื่อสารตั้งแต่ขวบปีแรก และรวมถึงไม่สนใจสังคมรอบข้าง ไม่โต้ตอบ ไม่สบตากับผู้อื่น ไม่แสดงออกทางอารมณ์ สีหน้า

ท่าทาง ไม่มีเพื่อน ไม่สามารถผูกสัมพันธ์มิตรกับเพื่อนรอบข้างได้ ไม่สนใจใคร ไม่ร่วมกิจกรรมกับเพื่อนรอบตัว ไม่ร่วมทำประโยชน์กับผู้อื่น ไม่แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมในสังคมกับผู้อื่น ไม่สามารถสื่อความหมายได้ พูดซ้ำ เด็กที่พูดได้แล้ว แต่ไม่สามารถพูดโต้ตอบได้อย่างเหมาะสม มักจะพูดซ้ำ ๆ ในสิ่งที่ตนต้องการจะพูดและตนเองสนใจ ไม่สนใจคนฟัง ไม่พูดเล่น ดังเช่นกรมสุขภาพจิตได้กล่าวถึงบุคคลออทิสติกว่า เป็นคนที่ “ไม่สบตา ไม่พาที่ไม่ขึ้นนี้” ปัญหาด้านภาษาก่อให้เกิดปัญหาด้านอื่นๆ ตามมา เนื่องจากบุคคลออทิสติกส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าใจภาษาและไม่สามารถสื่อสารความต้องการของตัวเองได้ ทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรมทำให้เกิดความยากลำบากต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ในปัญหาด้านการสื่อสารนี้ ช่องทางหรือวิธีการที่ช่วยเหลือบุคคลออทิสติกวิธีการหนึ่งคือ การฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพ หรือเพ็คส์ (Picture Exchange Communication System [PECS]) ซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ได้ผลดีและเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง นอกจากนี้ยังมีรายงานจากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศว่าบุคคล ออทิสติกคิดเป็นภาพ (visual thinking) และมีบุคคลออทิสติกหลายคนที่มีอาการดีขึ้นได้เล่าประสบการณ์ตอนเด็กว่า ไม่สามารถคิดออกมาเป็นภาษาจะนึกคิดเป็นภาพมากกว่าคำพูด (ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล, 2545) การฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพ (PECS) เป็นกลยุทธ์การเรียนรู้โดยเน้นการมองเห็นประเภทหนึ่ง และเป็นวิธีการเรียนรู้สำหรับบุคคลออทิสติกที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน มีการรวบรวมงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำนวน 27 ชิ้นในปี 2009 ของเพรสตันและคาร์เตอร์ (Preston & Carter, 2009) และในงานวิจัยเหล่านี้มีงานวิจัยที่เป็นแบบ randomized controlled trials (RCTs) ด้วยหลายชิ้น ซึ่งให้ผลการฝึกที่เหมือนกันคือ เด็กมีพัฒนาการทางการสื่อสารเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการฝึกให้ใช้การสื่อสารโดยใช้รูปภาพ (นุชนาถ แก้วมาต, 2547; Cannella-Malone, Fant, & Tullis 2010; Carr & Felce, 2006; Yoder & Lieberman, 2010) เป็นต้น

ในทอผู้ป่วยจิตเวชเด็กก็มีการนำการสื่อสารโดยใช้

รูปภาพ มาใช้กับบุคคลออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านภาษาเช่นกัน ซึ่งบางคนสามารถใช้การสื่อสารโดยใช้รูปภาพได้จึงสามารถสื่อสารเป็นประโยชน์ได้แต่ใช้ในบางสถานการณ์ และส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาได้ดีเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าจะมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้และทักษะ แต่อย่างไรก็ตามการนำลงสู่การปฏิบัติจริง ยังมีการปฏิบัติที่หลากหลาย จากการที่การฝึกโดยใช้ระบบการแลกเปลี่ยนภาพเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนที่เป็นรายละเอียดมากมาย และต้องติดตามนิเทศอย่างใกล้ชิด แต่ที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงทำให้การนิเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการฝึกไม่เกิดผลสูงสุด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพโดยยึดหลักการปฏิบัติบนพื้นฐานความรู้เชิงประจักษ์ของสภาวิจัยสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติ (National Health and Medical Research Council [NHMRC]) (NHMRC, 1999) ประเทศออสเตรเลีย ซึ่งมีทั้งหมด 8 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไข 2) การกำหนดทีมพัฒนา 3) การกำหนดวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย 4) การกำหนดผลลัพธ์และเป้าหมาย 5) การสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์และประเมินคุณค่าของหลักฐานที่สืบค้นได้ 6) การยกร่างแนวปฏิบัติการพยาบาลทางคลินิก 7) ตรวจสอบคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิกโดยผู้เชี่ยวชาญและนำมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ 8) ทำประชาพิจารณ์ก่อนนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปทดลองใช้ และประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปใช้จริง โดยคาดหวังว่าหากหอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ มีแนวปฏิบัติการพยาบาลที่ชัดเจนและเป็นระบบ จะช่วยเป็นแนวทางในการฝึกภาษาบุคคลออทิสติกได้อย่างเหมาะสมเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากฝึกกระตุ้นภาษามีวิธีการหลากหลายและผู้ปฏิบัติงานเองก็มีประสบการณ์ที่ต่างกัน ส่งผลให้การกระตุ้นภาษาแก่บุคคลออทิสติกแตกต่างกันไปตามประสบการณ์ของผู้ปฏิบัติงานแต่ละคน จึงควรมี แนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพที่มีมาตรฐานเหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษา

ของบุคคลออทิสติกแต่ละคนทำให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพยิ่งขึ้น เกิดการปฏิบัติการพยาบาลที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และบุคคลออทิสติกจะมีพัฒนาการทางภาษาที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพหอผู้ป่วย จิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

คำถามการวิจัย

แนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคล ออทิสติกโดยใช้รูปภาพมีลักษณะอย่างไรและมีความเป็นไปได้ในการนำมาปฏิบัติหรือไม่

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ปัญหาการใช้ภาษาและการสื่อสารในบุคคลออทิสติกเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการช่วยเหลือ เพราะความสามารถด้านการใช้ภาษาและการสื่อสารมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต เป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อตัวเด็กและครอบครัว การส่งเสริมให้เด็กพูดเป็นวิธีการสื่อความหมายที่สำคัญที่สุด แต่ถ้ายังไม่สามารถพูดได้จำเป็นต้องหาวิธีการอื่นมาทดแทน วิธีการที่ได้ผลดีและเป็นวิธีการที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในปัจจุบัน คือ การสื่อสารโดยใช้รูปภาพ (Picture Exchange Communication System [PECS]) เป็นกระบวนการฝึกให้เด็กเรียนรู้วิธีการใช้รูปภาพเป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับผู้อื่น โดยเด็กเป็นผู้ริเริ่มสื่อสารด้วยการใช้รูปภาพแลกเปลี่ยนกับสิ่งที่เด็กต้องการ เนื่องจากบุคคลออทิสติกเรียนรู้จากการเห็นง่ายกว่าการได้ยิน การใช้สัญลักษณ์หรือรูปภาพจะช่วยให้เด็กเข้าใจคำสั่งได้ง่ายขึ้นโดยไม่ต้องใช้คำพูดยาวๆ เพราะการพูดยาวจะทำให้เด็กสับสน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยทดแทนจุดอ่อนของเด็กได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มทักษะการสื่อสารเพื่อบอกความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด รวมทั้งกระตุ้นให้เด็กได้มีพัฒนาการด้านการพูดสื่อความหมายได้ดีขึ้นจากภาพที่เห็น หรือในรายที่ไม่สามารถสื่อสารออกมา

เป็นคำพูดได้เลย การใช้ภาพจะมีประโยชน์อย่างมากในการใช้เพื่อสื่อสารกับผู้อื่น ทดแทนการใช้คำพูดทำให้เด็กสามารถสื่อสารเพื่อบอกความต้องการของตนเองได้

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพัฒนา (Developmental Research) โดยยึดหลักการ การสื่อสารโดยใช้รูปภาพของ บรอนดีและฟรอส (Bondy & Frost, 1994) เพื่อพัฒนาแบบปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1) บุคลากรทางสุขภาพที่พัฒนาแบบปฏิบัติทางคลินิก จำนวน 3 คน 2) บุคลากรทางสุขภาพที่ทดลองใช้แบบปฏิบัติเพื่อดูความเป็นไปได้ของแบบปฏิบัติทางคลินิกที่สร้างขึ้น จำนวน 9 คน และ 3) บุคคลออทิสติกที่เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็กโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่าง มกราคม พ.ศ. 2555 ถึง สิงหาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติ ประกอบด้วย อายุ ตำแหน่ง การศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน และการได้รับการอบรม ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด โดยให้เติมข้อมูลในช่องว่าง และแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของบุคคลออทิสติก แบบสอบถามความเป็นไปได้ในการใช้แบบปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการนำแบบปฏิบัติแต่ละองค์ประกอบไปใช้ในทางปฏิบัติในหน่วยงาน มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิดที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ประกอบด้วย คำถามเกี่ยวกับแบบปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในหน่วยงาน ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบเป็นไปไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ และช่องอธิบายเหตุผลที่เป็นไปไม่ได้และ ความเป็นไปได้ในการใช้แบบปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพซึ่งผ่านการนำไปใช้จริงในทางปฏิบัติและมีการปรับปรุง ที่สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ในปี พ.ศ. 2553 ลักษณะเป็นคำถามปลายปิดและปลายเปิด ลักษณะคำถามปลายปิดประกอบด้วยคำถามเรื่อง ความสะดวกในการใช้แนว

ปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ความชัดเจนของระบบ ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ การมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน ข้อเสนอแนะการปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่าย และความพึงพอใจในแนวปฏิบัติ โดยความเป็นไปได้แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ส่วนคำถามปลายเปิดเป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการใช้แนวปฏิบัติและแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลออทิสติกที่ได้รับการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพจากบุคลากรทางการแพทย์ ขันตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล ในการดำเนินการพัฒนาแบบปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพตามกรอบแนวคิดการพัฒนาแบบปฏิบัติทางคลินิกของสภาวิจัยสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติ (NHMRC, 1998) มีขั้นตอนและรายละเอียด ดังนี้

1. ขั้นตอนการกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข กำหนดประเด็นปัญหาและขอบเขตของการดำเนินงานการพัฒนาแบบปฏิบัติ สำหรับการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพซึ่งเกณฑ์ในการเลือกปัญหาพิจารณาจากความรุนแรงและขนาดของปัญหา

พบว่าบุคคลออทิสติกได้เข้ารับการรักษานในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็กมีจำนวนมากที่สุดของ ผู้ป่วยทุกประเภทที่เข้ารับการรักษานเป็นผู้ป่วยแบบบริการกลางวันของทุกปี และทุกรายมีความบกพร่องทางด้านการสื่อสาร คือ เด็กมีความ บกพร่องทั้งด้านการใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การสื่อสารและสื่อความหมาย ส่วนใหญ่ไม่สามารถพูดสื่อความหมายได้หรือไม่สามารถแปลงเสียงที่มีความหมายได้เลยหรือแปลงเสียงที่มีความหมายน้อย หอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ได้นำการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพหรือเพ็คส์มาใช้กับเด็กออทิสติกและเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านภาษามาใช้ในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติก ซึ่งบางคนสามารถใช้เพ็คส์ได้ดีจนสามารถสื่อสารเป็นประโยคได้แต่ใช้บางสถานการณ์ แต่ส่วนใหญ่ยังไม่สามารถพัฒนาได้ดีเท่าที่ควร ถึงแม้ว่าจะมีการฝึกอบรมบุคลากรให้มีความรู้และทักษะ แต่อย่างไรก็ตามการนำลงสู่การปฏิบัติจริง ยังมีการปฏิบัติที่หลากหลาย จากการที่ฝึกการสื่อสารบุคคล

ออทิสติกโดยใช้รูปภาพมีขั้นตอนที่เป็นรายละเอียดมากมาย และต้องติดตามนิเทศอย่างใกล้ชิด แต่ที่ผ่านมายังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน จึงทำให้การนิเทศที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการฝึกไม่เกิดผลสูงสุด

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

2. ขั้นตอนการกำหนดทีมพัฒนาแนวปฏิบัติ

ทีมงานได้กำหนดบุคลากร เพื่อสร้างแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพซึ่งมีทั้งหมด 3 คน ได้แก่

2.1 หัวหน้าหอผู้ป่วยจิตเวชเด็กที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและด้านการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

2.2 พยาบาลวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์ ด้านการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวน 1 คน

2.3 ครูการศึกษาพิเศษ ที่มีประสบการณ์ด้านการสอนและด้านการฝึกการสื่อสารบุคคล ออทิสติกโดยใช้รูปภาพทั้งผู้ป่วยแบบบริการกลางวันและแบบบางช่วงเวลาในโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่จำนวน 1 คน

3. ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ ขอบเขตและผลลัพธ์

ทีมงานได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคล ออทิสติกโดยใช้รูปภาพโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก มีแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพและพัฒนาด้านคุณภาพการบริการสำหรับบุคคลออทิสติกที่มีความบกพร่องทางด้านสื่อสารในผู้ป่วยแบบบริการกลางวันหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่

การกำหนดผลลัพธ์ของการพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพซึ่งทางทีมผู้ศึกษาประชุมและได้ข้อกำหนด คือ

1) ความสามารถทางการสื่อสารของบุคคลออทิสติกเพิ่มขึ้นมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 70

2) ความพึงพอใจของผู้ใช้แนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพมากกว่าร้อยละ 80

4. ขั้นตอนการสืบค้นและประเมินคุณค่าหลักฐานการประชุมทีมในการวางแผนการสืบค้นเพื่อหาหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ เกี่ยวกับการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพมีประสิทธิภาพน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับ และสามารถนำมาแก้ไข้ปัญหาที่พบได้ โดยทีมพัฒนาแนวปฏิบัติ ได้วางแผนในการสืบค้นหลักฐานเชิงประจักษ์ ดังนี้

4.1 กำหนดคำสำคัญในการสืบค้นโดยกำหนดจาก

4.1.1 กลุ่มเป้าหมายที่จะใช้แนวปฏิบัติ คือ บุคคลออทิสติก

4.1.2 วิธีการจัดการปัญหา คือ แนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา/การสื่อสาร การกระตุ้นพัฒนาการทางภาษา/การสื่อสาร การฝึกการสื่อสาร เป็นต้น

4.1.3 ผลลัพธ์ เช่น พัฒนาการทางภาษา ประสิทธิภาพของการฝึกการสื่อสาร เป็นต้น

4.2 กำหนดแหล่งสืบค้น ทีมงานได้กำหนดแหล่งสืบค้น ดังต่อไปนี้ได้แก่

4.2.1 สืบค้นจากฐานข้อมูล ได้แก่ Springer CINAHL Medline EMBASE Proquest PubMed Sciondirect Blackwell synergy Research Autism เป็นต้น

4.2.2 สืบค้นจากเว็บไซต์ (website) ได้แก่ <http://aut.sagepub.com> www.hindawi.com/journals/aurt <http://www.sciencedirect.com> www.mrw.interscience.wiley.com www.ncbi.nlm.nih.gov www.elsevier.com www.ausinfo.gov.au www.joannabriggs.edu.au www.ebn.bmj.com www.thecochranelibrary.com และ www.guideline.gov www.pecs-canada.com/pyramidapproach.php และ www.pecs.com เป็นต้น

4.2.3 การสืบค้นด้วยมือจากเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง และจากการสืบค้นได้หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ได้แก่งานวิจัยที่ได้จากการทบทวนอย่างเป็นระบบ (systematic review) จำนวน 3 เรื่อง หลักฐานเชิง

ประจักษ์ที่ได้จากงานวิจัยเชิงทดลอง (RCT) จำนวน 3 เรื่อง แนวปฏิบัติทางคลินิก (CPG) จำนวน 4 เรื่อง การวิจัยย้อนหลัง (Retrospective) จำนวน 1 เรื่อง การสังเคราะห์งานวิจัยด้วยวิธีวิเคราะห์อภิมาน (Meta Analysis) จำนวน 1 เรื่อง บทความ จำนวน 1 เรื่อง เอกสารประกอบการบรรยาย จำนวน 4 เรื่อง กรณีศึกษา จำนวน 1 เรื่อง และหนังสือ จำนวน 1 เรื่อง

4.3 การคัดเลือกและประเมินคุณค่าของหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาในเรื่องที่ต้องการพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออกสู่สังคมโดยใช้อุปกรณ์ซึ่งเป็นหลักฐานที่มีความชัดเจนและเหมาะสม สามารถนำมาเป็นแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับบุคคลออทิสติกที่มาใช้บริการในหน่วยงานได้ หลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ที่ค้นพบจะมีหลายลักษณะ ได้แก่ หลักฐานการทบทวนอย่างเป็นระบบ หลักฐานที่ได้มาเป็นข้อเสนอแนะ บทความทางวิชาการ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษารายงานการวิจัยต่างๆ เป็นต้น โดยจากงานวิจัยทั้งหมดที่สืบค้นได้ ทางทีมพัฒนาได้ร่วมกันพิจารณาเนื้อหาของงานวิจัยพบว่า ผลงานวิจัยต่างๆ ต่างก็นำกรอบแนวคิดหรือยึดหลักการฝึกการสื่อสารโดยใช้อุปกรณ์ของบรอนดีและฟรอสต์ (Bondy & Frost, 1994) ที่ประกอบด้วย 6 ขั้นตอนด้วยกัน แต่แตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดของแต่ละงานวิจัย แต่ทีมพัฒนาได้เลือกแนวทางในการปฏิบัติที่ดีที่สุดและมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นทางคลินิกที่ต้องการพัฒนา หลังจากการประเมินคุณค่าของหลักฐาน

4.4 การจัดระดับความน่าเชื่อถือ และคุณภาพของหลักฐานเชิงประจักษ์ (level of evidence) ในการหาความคิดเห็นร่วมกันของทีมพัฒนาในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ และข้อเสนอแนะจากหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ได้อาศัยเกณฑ์ ดังนี้

1) ความเป็นไปได้ในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ ตามการจัดระดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ โดยใช้การจัดระดับความน่าเชื่อถือของหลักฐานตามสภาวะวิจัยการแพทย์และสุขภาพแห่งชาติประเทศออสเตรเลีย (NHMRC, 1998)

2) ตกลงเลือกข้อเสนอแนะจากหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ที่สามารถนำไปใช้ในหน่วยงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ ความเสี่ยง ต้นทุน ค่าใช้จ่ายและหลักจริยธรรมก่อนนำไปปฏิบัติโดยอาศัยเกณฑ์การประเมินของสถาบันโจแอนนาบริกส์

5. การยกร่างแนวปฏิบัติทางคลินิก

ขั้นตอนการยกร่างแนวปฏิบัติทางคลินิกประกอบด้วย

5.1 จัดประชุมทีมพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกเพื่อยกร่างแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้อุปกรณ์โดยนำหลักฐานความรู้เชิงประจักษ์ที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม มาบูรณาการร่วมกับความชำนาญทางคลินิก ความคิดเห็น และประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดสาระสำคัญของแนวปฏิบัติ

5.2 กำหนดสาระสำคัญของแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้อุปกรณ์ เพื่อที่จะเป็นแนวทางให้ผู้ทำแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกให้ สามารถปฏิบัติตามได้ โดยอาศัยการประยุกต์ ตามการแบ่งหมวดหมู่สาระสำคัญของแนวปฏิบัติทางคลินิกของสถาบันรับรองคุณภาพองค์กรสุขภาพ ประกอบด้วย 6 หมวด ได้แก่ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม 2) การประเมินความสามารถทางภาษาของบุคคลออทิสติก 3) แนวทางปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้อุปกรณ์ 4) การให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้ดูแลบุคคลออทิสติก 5) การฝึกต่อเนื่องของผู้ดูแลบุคคลออทิสติก และ 6) การติดตามและพัฒนาคูณภาพแนวปฏิบัติให้ดีขึ้น

5.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข โดยทีมพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้อุปกรณ์ ได้มีการตกลงเลือกแบบประเมินผลลัพธ์ของการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิกอย่างครอบคลุม ถูกต้องและเหมาะสมในเรื่องของความสะดวก ความง่ายในการนำมาใช้งาน ทีมผู้ปฏิบัติสามารถนำมาใช้ได้จริงในการดูแลผู้ป่วย ประหยัดค่าใช้จ่าย ผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจ และมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยอาศัยแบบสำรวจความเป็นไปได้ของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก

5.4 การจัดรูปแบบแนวปฏิบัติทางคลินิกแบบยกเว้น ให้ครอบคลุมแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาและเนื้อหาสาระสำคัญของการปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดของวัตถุประสงค์ของการพัฒนาแนวทางปฏิบัติ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการพัฒนาแนวปฏิบัติทางคลินิก ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับการนำแนวปฏิบัติไปใช้ ข้อเสนอแนะในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ คู่มือการใช้แนวปฏิบัติ รวมถึงบอกแหล่งอ้างอิงสำหรับผู้ใช้นโยบายปฏิบัติ

5.5 การจัดทำประชาพิจารณ์แนวปฏิบัติทางคลินิกแบบยกเว้นในผู้ที่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ได้แก่ พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล พนักงานช่วยการพยาบาล และครูการศึกษาพิเศษ ในหัวข้อของกระบวนการพัฒนาการนำไปปฏิบัติ การประเมินผล เพื่อสอบถามความคิดเห็นและความเหมาะสมในการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้

6. การตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ โดยการนำร่างแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินตรวจสอบความตรงของเนื้อหา ภาษาและให้ข้อเสนอแนะได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหา ระดับใช้ได้ เท่ากับ 0.82 แล้วนำความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาทำการปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติทางคลินิกให้เหมาะสมก่อนนำไปทดลองใช้

7. การทดลองใช้แนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพมีความรุนแรงของโรคระดับปานกลาง จำนวน 7 ราย ที่มีอายุระหว่าง 7 - 22 ปีทั้งเพศหญิงและชาย ที่เข้ารับบริการที่หอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โดยก่อนนำไปใช้ได้มีการประชุมทีมผู้รักษา เพื่อทำความเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่ขอบเขตความรับผิดชอบของตนตามแนวปฏิบัติที่สร้างขึ้น เพื่อให้มีความชัดเจนในการปฏิบัติ ได้แก่ พยาบาลรับผิดชอบในการให้ความรู้การฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพแก่ผู้ปกครองและ/หรือพี่เลี้ยง เป็นผู้นำการฝึกการใช้ภาพในการสื่อสาร ผู้ช่วยพยาบาลเป็นผู้ประเมินแรงเสริมในการฝึกเด็กและเป็นผู้ช่วยในการฝึกเด็ก พนักงานช่วยการพยาบาลเป็นผู้ผลิตภาพเพื่อการสื่อสารและเป็นผู้ช่วยในการฝึกเด็ก หลังจากนั้นทำการสำรวจความคิดเห็นของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิก เพื่อดูความเข้าใจการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ การ

ฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพความชัดเจนของแนวปฏิบัติ ความสามารถนำไปปฏิบัติได้ การมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน ข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่าย ความพึงพอใจในแนวปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรคในการใช้แนวปฏิบัติ ข้อเสนอแนะ ความสามารถทางการสื่อสารของบุคคลออทิสติก ที่ผ่านตามเกณฑ์การประเมินการฝึกการใช้ภาพเพื่อแลกเปลี่ยนสื่อสารขั้นที่ 1 รวมทั้งประเมินผลความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลออทิสติกที่ได้รับการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพจากการตอบแบบสอบถาม นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพตามความเหมาะสมและจัดพิมพ์เป็นรูปแบบสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง

การดำเนินการพัฒนาแนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพดังกล่าว ทีมบุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ประชาพิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนา ทำให้มีแนวทางที่ชัดเจนในการนำไปปฏิบัติบนพื้นฐานของงานประจำ ทำให้บุคคลออทิสติกได้รับการดูแลที่มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

แนวปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย 6 หมวด ได้แก่ 1) สิทธิผู้ป่วยและจริยธรรม ได้แก่ บุคลากรให้ความรู้ตามคู่มือแนวปฏิบัติ และให้สิทธิผู้ปกครองและ/หรือพี่เลี้ยงในการเลือกตัดสินใจฝึกการสื่อสารโดยใช้ภาพ 2) การประเมินความสามารถทางภาษาของบุคคลออทิสติกในด้านการเข้าใจภาษาการใช้ภาษาและประเมินปัญหาในการสื่อสาร 3) แนวทางปฏิบัติการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ การประเมินแรงเสริม การประเมินคำศัพท์ การสร้างรูปภาพ การฝึกปฏิบัติตาม ระดับ1-6 4) การให้ความรู้แก่บุคลากรและผู้ดูแลบุคคลออทิสติก 5) การฝึกต่อเนื่องของผู้ดูแลบุคคลออทิสติกโดยมีการประเมินผลการฝึกให้คำปรึกษารายบุคคล รายกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ที่มีทักษะในบุคลากรที่ยังไม่ค่อยเข้าใจ ในบุคลากร

ที่เข้าใจแล้วสอนขึ้นการฝึกการใช้ภาพขั้นต่อไป พิจารณาเพิ่มคำศัพท์ในเด็กที่มีพัฒนาการในการฝึกและ 6) การติดตามและพัฒนาคุณภาพแนวปฏิบัติให้ดียิ่งขึ้น

ความคิดเห็นต่อการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของกลุ่มประชากรจำนวน 9 คนพบว่า กลุ่มประชากรที่ใช้แนวปฏิบัติ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.11 มีความเห็นอยู่ในระดับมาก ความเห็นระดับปานกลางคิดเป็น ร้อยละ 28.89 กลุ่มประชากรที่ใช้แนวปฏิบัติมีความเข้าใจการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ แนวปฏิบัติการแลกเปลี่ยนภาพเพื่อใช้ในการสื่อสารในบุคคลออทิสติกมีความชัดเจนความสามารถนำไปปฏิบัติได้ แนวปฏิบัติมีประโยชน์ต่อหน่วยงาน และข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติสามารถเข้าใจได้ง่าย ความพึงพอใจของผู้ใช้แนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพอยู่ในระดับมาก ความพึงพอใจของผู้ปกครองบุคคลออทิสติกทั้งหมดที่บุคคลออทิสติกได้รับการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพจากบุคลากรทางการแพทย์ มีความพึงพอใจในระดับมาก และบุคคลออทิสติกมีความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาพในขั้นที่ 1 ผ่าน 6 ใน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 85.71

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า แนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ หอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ ดังนี้

1. ควรนำแนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพมาใช้จริงในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยจิตเวชเด็ก โรงพยาบาลมหาสารคามนครเชียงใหม่ โดยก่อนนำไปใช้ควรมีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรภายในหอผู้ป่วย เนื่องจาก บุคลากรมีความแตกต่างของประสบการณ์ในการดูแลบุคคลออทิสติก และการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพต้องอาศัยทักษะและประสบการณ์ จึงควรมีการฝึกอบรมก่อนใช้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

2. ควรมีการติดตามประเมินผลผลลัพธ์การนำแนวปฏิบัติทางคลินิกมาใช้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดผลดี ทั้ง

บุคลากรและบุคคลออทิสติก

3. ควรมีการจัดทำชุมชนแนวปฏิบัติ (COP) เพื่อพัฒนาในเชิงลึกให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจาก การฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพมีประเด็นปลีกย่อยที่มากที่จะต้องเรียนรู้อย่างลึกซึ้ง

4. ควรมีการกำหนดการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ เป็นสมรรถนะ(competency) สำคัญของบุคลากรทางการแพทย์ในระดับต่างๆและนิเทศอย่างเข้มข้นจริงจัง ติดตามอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ในหน่วยงานต่อไป

2. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพ ในหน่วยงานที่มีบุคคลออทิสติก

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. เวลาในการฝึกบุคคลออทิสติกไม่ต่อเนื่องในแต่ละวัน

2. บุคลากรในการฝึกไม่พร้อมหรือไม่พอเพียงเนื่องจากมีภาระงานอื่น การฝึกบุคคลออทิสติกโดยเฉพาะในขั้นที่ 1, 2 ต้องใช้บุคลากรในการฝึกหลายคนตามเกณฑ์ผ่านของเพอร์สต้องฝึกกับผู้ฝึกอย่างน้อย 3 คน ใน 3 สถานการณ์

3. สถานที่ฝึกบุคคลออทิสติกไม่เอื้อ เมื่อมีการฝึกเด็กพร้อมกันหลายคนทำให้บุคคลออทิสติกไม่มีสมาธิหรือหันเหความสนใจได้ง่าย

4. ผู้ทดลองใช้แนวปฏิบัติบางคนมีประสบการณ์ในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพน้อย ทำให้ไม่มีความมั่นใจในการฝึก ไม่สามารถประเมินแรงเสริมหรือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติได้ถูกต้อง

5. ความเอาใจใส่ ความรับผิดชอบในการฝึกการสื่อสารบุคคลออทิสติกโดยใช้รูปภาพแต่ละคนไม่เหมือน

- กัน ต้องใช้กลยุทธ์และเทคนิคในการกระตุ้นบุคคลากรมาก ขณะฝึก บางครั้งไม่พร้อม
6. ความร่วมมือของผู้ปกครองยังค่อนข้างน้อย 8. ศักยภาพของบุคคลออทิสติกไม่เหมือนกันทำให้
7. อารมณ์และพฤติกรรมของบุคคลออทิสติกใน มีผลต่อการฝึกการสื่อสารโดยใช้รูปภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ดุสิต ลิขนะพิชิตกุล. (2545). พัฒนาการบำบัดสำหรับเด็กตามแนวป้าหมอเพ็ญแข. กรุงเทพฯ : แพลนพับลิชิ่ง จำกัด.
- นุชนาถ แก้วมาตร. (2547). การใช้สื่อภาพเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการสื่อสารของเด็กออทิสติก. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์. (2548). รายงานแผนงานและประเมินผล. กรมสุขภาพจิต.กระทรวงสาธารณสุข.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กลุ่มสารสนเทศ. (2549). กรุงเทพฯ.
- สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2555). กรุงเทพฯ.
- American Psychiatric Association. (2000).Diagnostic and statistical manual of mental disorder (4th ed). Washington: American Psychiatric Association.
- Bondy, AS., & Frost, LA. (1994). The Picture Exchange Communication System. *Focus on Autism and Other Developmental Disabilities*, 9(3), 1-19.
- Cannella-Malone, H.I., Fant, J.L., & Tullis, C.A. (2010). Using the picture exchange communication system to increase the social communication of two individuals with severe developmental disabilities. *Journal of Developmental Physical Disabilities*, 22, 149-163.
- Carr, D., & Felce, J. (2006). Increase in Production of Spoken Words in Some Children with Autism after PECS Teaching to Phase III. *Journal of Autism and Developmental Disabilities*, 37, 780-787.
- CDC Data. (2010). Autism Spectrum Disorders - Data & Statistics. *Center for Disease Control and Prevention*. Retrieved October 19, 2011. from <http://www.cdc.gov/ncbddd/autism/data.html> CDC Data.
- NationalHealthandMedicalResearchCouncil.[NHMRC](1998). *A guideto the development,Implement and evaluation of clinical practice guidelines*. Retrieved October 19, 2011, from http://www.nhmrc.gov.au/publications/_files/cp30.pdf
- Preston, D., & Carter, M.(2009). A review of the efficacy of the picture exchange communication system intervention. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 39, 1471-1486.
- Yoder, P., & Stone, W.L. (2006). A randomized comparison of the effect of two prelinguistic communication interventions on the acquisition of spoken communication in preschoolers with ASD. *Journal of speech, language, and hearing research*, 49, 698–711. [PubMed]
- Yoder P, Stone WL. (2006). Randomized comparison of two communication interventions for preschoolers with autism spectrum disorders. *Journal of Consulting and Clinical Psycholog*, 74, 426–435. [PubMed]